Het Lokaal Sportakkoord, sport verenigt Cranendonck

Sportverenigingen, overige sportaanbieders (inclusief onderwijs en kinderopvang) en gemeente werken samen aan sport en bewegen in de samenleving. Het doel hierbij is om zoveel mogelijk inwoners van Cranendonck te stimuleren om actief te (blijven) sporten en bewegen. Niet alleen omdat sport en bewegen leuk kan zijn, maar ook omdat het bijdraagt aan een betere gezondheid en betrokkenheid van inwoners.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Sporter centraal (van aanbodgericht, naar vraaggericht)
- Zelfverantwoordelijkheid van de inwoners (wel stimuleren, maar niet opleggen)
- Sport en bewegen als middel (in het sociale domein en gezondheidsdomein)
- Samenwerking aanbieders, andere partijen, andere domeinen, ontschotting
- Kwaliteit van sportvoorzieningen: veiligheid, maatwerk (van ad hoc investeringen naar MJOP)

In de Gemeente Cranendonck zijn er ongeveer 80 sport- en beweegaanbieders. Variërend van badminton tot fitness tot zaalvoetbal. De sportaanbieders maken gebruik van een zwembad, 2 sporthallen, gymzalen, 4 sportparken en particuliere accommodaties. 55% van de volwassenen in Cranendonck sport wekelijks en 54% voldoet aan de beweegrichtlijnen[1] (www.volksgezondheidenzorg.info). Onder de jongeren voldoet 79% aan de beweegnorm en 94% van de kinderen beweegt voldoende. Dit komt neer op bijna 12.500 Cranendonckers die voldoende bewegen en daarmee ongeveer 8.000 inwoners die te weinig bewegen.

Sociaal domein, leefbaarheid, sociale cohesie

Veel inwoners, met name bij de jeugd, sporten bij een vereniging. Ongeveer driekwart van de jeugd is lid van een sportvereniging of sportclub, bij de volwassenen ligt dit op 40% en bij de senioren op 28%. Ook verricht 30% van de volwassenen vrijwilligerwerk al dan niet bij een (sport)vereniging (www.ggdbzo.nl). Daarmee is het verenigingsleven erg belangrijk in Cranendonck.

Bovendien kan sporten in een vereniging of club de sociale cohesie versterken. Inwoners delen een bepaalde passie en voelen zich daardoor verbonden met elkaar. Het kan bijdragen aan sociale ontwikkeling van kinderen/ jongeren en asociaal gedrag tegengaan. Sport verbindt en draagt bij aan meer begrip en respect voor elkaar. Ook biedt sport de mogelijkheid elkaar te ontmoeten en een groter netwerk op te bouwen. Ook buiten de sport kunnen inwoners daar profijt van hebben.

Gezondheidsdomein

Er zijn ook zorgen, zoals de afname van de motorische vaardigheid bij kinderen, Cranendonckers die nooit sporten en sportaccommodaties die te vaak leeg staan. Andere aandachtspunten zijn sportiviteit en respect, de druk op vrijwilligers en afname van ledenaantallen bij verenigingen.

Sport en bewegen heeft een positief effect op gezondheid. Het is een effectief middel om chronische ziekten zoals obesitas, hart- en vaatziekten, kanker, COPD en diabetes tegen te gaan. Met name bij de jeugd is hier veel gezondheidswinst te halen omdat zij langer kunnen profiteren van de positieve effecten van sport en bewegen. Daarnaast geldt nog extra voor de jeugd dat bewegen op jonge leeftijd vaker samengaat met bewegen op latere leeftijd. Maar voor alle inwoners geldt dat voldoende bewegen de nodige voordelen heeft.

Niet alleen zijn er fysieke voordelen van sport en bewegen, ook zijn er psychische voordelen. Zo is er een positief verband tussen gymlessen (gestructureerd aanbod) en een hogere tevredenheid met het leven (www.allesoversport.nl). Ook schoolprestaties kunnen positief beïnvloed worden door bewegen vanwege verhoogde concentratie en aandacht. Verder zorgt beweging ervoor dat je beter kunt omgaan met angst en stress. Zeker in een maatschappij waarin ongezonde voeding en te weinig beweging (zittende beroepen, gebruik tablets) geen uitzondering is, willen we daarom sport en bewegen extra stimuleren.

---

[1] - minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen.
- minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.

Lokaal Sportakkoord

De minister van Sport (VWS), de gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten) en de sportbonden (NOC*NSF) hebben de handen ineen geslagen. Samen met de provincies, tal van maatschappelijke organisatie en bedrijven hebben zij voor het eerst in de geschiedenis een Nationaal Sportakkoord gesloten. Dit landelijk sportakkoord bestaat uit zes pijlers, Cranendonck heeft dit vertaald naar de lokale situatie. Cranendonck focust zich op de eerste vijf pijlers, te starten met duurzame sportinfrastructuur.

Duurzame sportinfrastructuur

De ambitie is om Nederland te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. De exploitatie van sportaccommodaties wordt sterk verbeterd, de openbare ruimte wordt beweegvriendelijk ingericht en alle sportaccommodaties zijn straks duurzaam.

Cranendonck kent twee sporthallen en twee gymzalen, een zwembad en vier sportparken. We willen toe naar het realiseren van structurele samenwerking tussen verenigingen op een sportpark of binnensport-accommodatie door het opzetten van hubs (knooppunt/campus). Zo kunnen overkoepelende zaken worden opgepakt, terwijl individuele verenigingen zich bezig blijven houden met het aanbieden van sport. We onderscheiden binnen- en buiten sporthubs, zoals beschreven in onderstaande tabel.

Tabel 1: kenmerken sporthubs

Buitenhub	Binnenhub
Gezondheids- en sociaal domein	Gezondheids- en sociaal domein
Sportparken rand kernen	Scholen, huiskamers, gymzalen in kernen
Centrale organisatie als aanspreekpunt	Centrale organisatie als aanspreekpunt
Meerdere sporten op 1 locatie	Meerdere sporten op 1 locatie
Gezamenlijke kantine en kleedkamers	Gezamenlijke horecafaciliteiten en kleedkamers
Huidige sporten aanvullen met looproutes, beweegtoestellen, evenemententerrein etc.	Huidige sporten aanvullen met gymlessen (jeugd), fysio, seniorensport, speeltuin, fitness etc.
Langere openingstijden om te kunnen sporten buiten verenigingsverband	Langere openingstijden om te kunnen sporten buiten verenigingsverband

Het idee achter de sporthubs is dat veel verenigingen met dezelfde problemen te maken hebben. Het is voor verenigingen geen optie meer vanaf 'hun eilandje' sport aan te bieden. Door verenigingen samen te organiseren in een hub kunnen zijn samen aan de slag met overkoepelende zaken. Hierbij zou het kunnen gaan om bijvoorbeeld:

- ICT
- Sportparkmanagement ((groen)onderhoud sportpark)
- Inkoop kantine
- Schoonmaak
- Aanspreekpunt voor afstemming / coördinatie evenementen

Dit biedt voordelen voor de inzet van vrijwilligers en komt ook ten goede aan de kwaliteit (veiligheid en maatwerk). We bekijken de mogelijkheden sporten te combineren, multifunctioneel gebruik. Sportaccommodaties worden meer openbaar van verschillende sportactiviteiten met als resultaat dat de accommodaties intensiever worden gebruikt.

Wat gaan we in Cranendonck doen?

- We ondersteunen de sporthubs door de inzet van een combinatiefunctionaris[2].
- We stimuleren samen te werken aan sportparkmanagement en inrichting hubs
- We stellen meerjarenonderhoudsplannen op
- We stimuleren de inrichting van groene speelpleinen
- We stimuleren rookvrije sportparken

Landelijk

- Sportverenigingen kunnen subsidies aanvragen via het subsidieplein van VWS om in de eigen accommodatie te investeren.

Inclusief sporten en bewegen

Inclusief sporten en bewegen

Iedere Nederlander een leven lang plezier in sporten en bewegen. Ongehinderd door leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie. Dat zou vanzelfsprekend moeten zijn. Belemmeringen die mensen nu nog ervaren nemen we weg.

De richtlijn voor kinderen is minstens 1 uur per dag bewegen. Voor volwassenen in ieder geval 2,5 uur per week. In Cranendonck voldoet 54% van de volwassenen aan de beweegrichtlijn en 55% sport wekelijks. Maar als we kijken naar mensen met een beperking, een laag inkomen of met een migratieachtergrond, dan liggen deze percentages veel lager.

Wat gaan we in Cranendonck doen?

- We nemen in regioverband deel aan Uniek Sporten
- We zetten een combinatiefunctionaris senioren en mensen met een beperking in
- We stimuleren met stichting leergeld om kinderen die het minder breed hebben te laten sporten

Vitale aanbieders

Vitale aanbieders

We willen alle aanbieders klaar maken voor de toekomst. Verenigingen kunnen sterker worden door hun sport- en beweegaanbod te verbreden. Door zich ondernemender te gedragen. Commerciële sportaanbieders kunnen zich versterken door meer maatschappelijk betrokken te zijn. We willen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig maken zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft.

Niet iedere sportaanbieder weet nu in te spelen op ontwikkelingen als vergrijzing, individualisering en digitalisering. Mede hierdoor heeft een kwart van alle verenigingen de afgelopen jaren met een dalend ledenaantal te maken gehad. Daarnaast hebben veel verenigingen een tekort aan vrijwilligers/ trainers.

Wat gaan we in Cranendonck doen?

- We zetten in op het werven en behouden van vrijwilligers
- We ondersteunen vrijwilligers en verenigingen via Vrijwilligers Centrale Cranendonck, bijvoorbeeld via cursussen en workshops
- We zorgen voor een centraal informatiepunt (website / app) over sport- en beweegmogelijkheden en regelingen

Landelijk

- Om vrijwilligerswerk in de sport te stimuleren, gaat de onbelaste vrijwilligersvergoeding per 1 januari 2019 omhoog van € 1.500 naar € 1.700 per jaar.
- Er komt scholingsaanbod voor sportbestuurders beschikbaar via de websites van de sportbonden en de Academie voor Sportkader (ASK). Dit is erop gericht verenigingen meer ondernemend te laten functioneren.

---

[2] Combinatiefunctionarissen hebben verschillende functiebenamingen zoals sportcoach, beweegcoach, sportmakelaar.

Positieve sportcultuur

Positieve sportcultuur

Sporten moet leuk zijn, veilig, eerlijk en zorgeloos. Daar zorgen we met elkaar voor. Plezier in sport is het fundament voor een leven lang sporten.

Wat gaan we in Cranendonck doen?

- We realiseren vraaggericht aanbod voor alle leeftijden (leuk maken, combinatie met onderwijs)
- We ondersteunen vrijwilligers en verenigingen via de Vrijwilligers Centrale Cranendonck

Landelijk

- Sportbestuurders kunnen gebruik maken van coaching om een positieve sportcultuur op hun club te realiseren. Bij de sportbonden is hierover meer informatie beschikbaar.
- Scheidsrechters bij jeugdwedstrijden scholen we om tot spelbegeleiders. Ook gaan we investeren in het verbeteren van pedagogische kennis van trainers en begeleiders van jeugdige sporters. Op de websites van de sportbonden en de Academie voor Sportkader staat het (bij)scholingsaanbod.
- Sportverenigingen kunnen ondersteuning krijgen voor het opzetten van integriteitbeleid. Het gaat om het voorkomen van ongewenst gedrag op en rond de club. De verklaring omtrent gedrag blijft gratis beschikbaar voor vrijwilligers in de sport. Verenigingen kunnen zich aanmelden via www.gratisvog.nl.

Van jongs af aan vaardig in bewegen

Van jongs af aan vaardig in bewegen

Wij willen dat meer kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar.voldoen aan de beweegnorm en dat de motorische vaardigheden toenemen. Want als kinderen op jonge leeftijd weinig bewegen, ontwikkelen ze zich motorisch minder goed en hebben ze een grotere kans op overgewicht en hiermee een grotere kans op chronische aandoeningen.

Spelen en bewegen is minder vanzelfsprekend geworden in het dagelijks leven van kinderen en de bewegingsvaardigheid van kinderen is minder is dan in 2006. In Cranendonck beweegt 94% van de kinderen (4-11 jaar) gemiddeld 1 uur of meer per dag. 48% sport minimaal twee keer per week op school en 46% sport minstens twee keer per week minimaal een uur buiten school. Speerpunt is het voorkomen van sportuitval bij de jeugd.

Wat gaan we in Cranendonck doen?

- We zetten combinatiefunctionarissen in voor bewegingsonderwijs
- We organiseren Sjors Sportief
- We organiseren de Koningsspelen
- We stimuleren het Nijntje beweegdiploma
- We stimuleren gezonde voeding binnen de kinderopvang
- We stimuleren gezonde sportkantine

Tot slot

Dit lokaal sportakkoord is in co-creatie met vele partijen tot stand gekomen. De intentie is om te komen tot (gemeentelijke) besluitvorming en vervolgens samen te borgen dat de genoemde acties ook uitgevoerd worden. Dit met als doel om sport & bewegen in Cranendonck op niveau te houden en verder uit te bouwen.

Lokaal Sportakkoord

sport verenigt Cranendonck

Gemeente Cranendonck

Tennisclub Magpheese

C2C Greeners

Maasbergh Turnlust-Budel.

Vkessel Karateschool Yin Yang

wethouder sport Cranendonck

Lokaal Sportakkoord

sport verenigt Cranendonck

GEMEENTE Cranendonck

Combinatiefunctionaris

Hockeyclub Cranendonck.

HANDBOOG CLUB. GRENSJAGERS

T.T.V. Budilia.

Hennep v Hessel.

wethouder sport Cranendonck

Lokaal Sportakkoord

sport verenigt Cranendonck

GEMEENTE Cranendonck

Te de Braken

FC Cranendonck

ZPC Budel

Zuiderpoort

Rory van Weert

wethouder sport Cranendonck